

Teaching Guide

Identifying Data					2024/25
Subject (*)	Legal Reasoning Theory and Practice	Code	612G01041		
Study programme	Grao en Dereito				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
First and Second Cycle	2nd four-month period	Fourth	Optional	4.5	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Dereito Privado				
Coordinador	Vergara Lacalle, Oscar	E-mail	oscar.vergara@udc.es		
Lecturers	Vergara Lacalle, Oscar	E-mail	oscar.vergara@udc.es		
Web					
General description	<p>Nesta materia estúdase a interpretación xurídica, a aplicación do Dereito e a argumentación ou xustificación das decisións xurídicas, con especial atención á argumentación en sé xudicial. O estudo baséase nas imprescindibles bases, tanto teóricas como procedentes do Dereito positivo vixente, pero céntrase nas principais técnicas de interpretación e argumentación, coa pretensión de que o estudante sexa capaz de construír argumentacións que satisfagan un elevado nivel de corrección, así como detectar, no uso das diferentes técnicas interpretativas e argumentativas, as deficiencias e erros máis comúns que diminúen ou suprimen a corrección das mesmas.</p> <p>A actividade argumentativa en sé xurídica pode estudarse polo menos desde dous puntos de vista: descriptivo e normativo. O primeiro atende a cómo funciona o razonamiento xurídico de feito, mentres que o segundo propónse máis ben establecer cómo deben levarse a cabo o conxunto de operacións, actividades e tarefas que cabe englobar baixo os termos ?argumentación? ou ?razoamento xurídico?. Á súa vez, estes últimos termos poden referirse ás actividades de quen crean o Dereito (legisladores, poder executivo, xuíces), ás de quen toman parte activa nos procesos xudiciais (avogados, fiscais) e na actividade xurídica (notarios, rexistradores, funcionarios públicos, etc.) pero tamén á de quen constrúen e desenvolven a ciencia xurídica (os estudosos que elaboran a denominada doutrina ou dogmática xurídica). O presente curso centrarase case de forma exclusiva na actividade de razoamento xurídico dos xuíces e dos avogados. En realidade, o punto de vista que se tratará de analizar é o dos xuíces, pois os avogados elaboran os seus argumentos e interpretacións coa finalidade de persuadir ou convencer ao xuíz de que a decisión proposta por eles é a que o xuíz debe adoptar. Nese sentido, aínda que a interpretación do Dereito e as argumentacións dos avogados poden considerarse estratéxicas e non son, de ningún xeito, imparciais, darase por suposto que o seu modo de razoar imita e asimíllase por completo ao razonamiento do xuíz. Por outra banda, non se fará apenas referencia á actividade de quen crean as normas xerais.</p> <p>En canto ao punto de vista (descriptivo ou normativo, é dicir, o que atende ao que sucede de feito e o que mira o que debería ser) tratarase de atender de forma equilibrada a ambos. Esta opción resulta arriscada, por canto dispónse de pouco tempo, pero os resultados serán moito máis satisfactorios si lógrase transmitir aos estudantes un modelo non só do que sucede na práctica, que terá a utilidade de detectar os defectos e fallas dos modos de razoar propios e alleos, senón tamén un modelo de como encauzar a tarefa de razonamiento, interpretación e argumentación, en orde a facela menos atacable.</p>				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A3	Grasping the systematic nature of the legal system
A4	Appreciating the interdisciplinary nature of legal problems
A6	Understanding the different manifestations of law in its historical evolution and in its current reality.

A8	Basic knowledge of legal argumentation.
A9	Ability to handle legal sources (legal, jurisprudential and doctrinal).
A10	Ability to interpret and critically assess the legal system.
A11	Ability to understand and write legal documents.
A12	Management of legal oratory (ability to express themselves properly in public).
A15	Ability to negotiate and mediate.
B2	Ability to know how to apply their knowledge to their work or vocation in a professional way and possess the skills that are usually demonstrated through the elaboration and defense of arguments and the resolution of problems within their area of study.
B3	Ability to gather and interpret relevant data (usually within their area of study) to make judgments that include a reflection on social, scientific or ethical relevant issues.
B4	Ability to transmit information, ideas, problems and solutions to a specialized and non-specialized public.
B5	Acquisition and assessment of those learning skills necessary to undertake further studies with a high degree of autonomy
B7	Effective problem solving.
B8	Critical, logical, and creative thinking.
B9	Working autonomously on own initiative with a lifelong learning approach.
B10	Teamwork and collaboration.
B13	Computing and ICT skills.
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C4	Exercising an open, educated, critical, committed, democratic and supportive citizenship for the sake of the common good.
C6	Critically assess the knowledge, technology and information available to solve the problems they face.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer os elementos estruturais da argumentación e os factores xurídicos e extra-xurídicos que inflúen nela.	A8 A9	B9 B5	C1 C8
Coñecer e aplicar modelos de corrección argumentativa para o desenvolvemento dos propios puntos de vista e para a análise crítica de argumentacións alleas e de sentenzas xudiciais.	A11 A12 A15	B2	C4 C6
Comprender a natureza e os elementos do proceso de interpretación das normas xurídicas e do enxuízamento dos feitos.	A3 A4 A9 A10 A11	B7 B8 B9	
Aprender a formular un discurso dun modo efectivo.	A12	B13 B2 B3 B4	C1 C3 C4
Aprender a debater en contextos dialécticos.	A12 A15	B10 B13 B2 B3 B4	C1 C3 C4
Detectar erros, falacias e paroloxismos nunha cadea de argumentación.	A6 A8 A10	B3 B4	C4 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
TEMA 1. POSITIVISMO XURÍDICO E ARGUMENTACIÓN XURÍDICA	<ol style="list-style-type: none">1. A visión positivista da práctica do Dereito<ol style="list-style-type: none">1.1. Mecanicismo1.2. Irracionalismo2. Insuficiencia das formulacións positivistas3. Positivismo xurídico e transformación dos sistemas xurídicos. O constitucionalismo4. Necesidade da argumentación<ol style="list-style-type: none">4.1. O modelo retórico de Ch. Perelman4.2. O modelo dialéctico de R. Alexy
TEMA 2. DECISIÓN E XUSTIFICACIÓN NO DEREITO	<ol style="list-style-type: none">1. O punto de partida2. A toma de decisións3. Decidir e xustificar4. Xustificar e explicar5. Xustificar e motivar6. Xustificación xudicial7. Xustificación interna e externa8. Procedemento de argumentación en casos difíciles<ol style="list-style-type: none">8.1. Argumentación analóxica8.2. Argumentación apagóxica
TEMA 3. CONTEXTOS DA ARGUMENTACIÓN XURÍDICA	<ol style="list-style-type: none">1. Argumentación xudicial e argumentación xurídica2. A argumentación dos avogados3. Argumentación e resolución alternativa de conflitos4. Argumentación lexislativa5. Argumentación e dogmática xurídica
TEMA 4. DIMENSIÓNS DA ARGUMENTACIÓN XURÍDICA	<ol style="list-style-type: none">1. Argumentar e decidir2. Concepto de argumentación3. Concepcións de argumentación4. Concepcións da argumentación e argumentación xurídica5. Argumentación e falacias<ol style="list-style-type: none">5.1. Falacias formais5.2. Falacias materiais5.3. Falacias pragmáticas
TEMA 5. ASPECTOS FORMAIS DA ARGUMENTACIÓN	<ol style="list-style-type: none">1. A forma dos argumentos2. Tipos xerais de inferencias3. Clases de argumentos xurídicos<ol style="list-style-type: none">3.1. En relación coa premisa normativa3.2. En relación coa premisa fáctica4. Subsunción, adecuación e ponderación5. Os límites da lóxica
TEMA 6. ASPECTOS MATERIAIS DA ARGUMENTACIÓN	<ol style="list-style-type: none">1. O enfoque material da argumentación2. Razoamento teórico e práctico3. Razóns e tipos de razóns4. Razóns xurídicas: sistemáticas e extrasistemáticas5. Relevancia e peso das razóns6. Razóns xurídicas e razóns morais. A unidade do razoamento práctico

TEMA 7. A ARGUMENTACIÓN EMPÍRICA EN ESPECIAL

1. Discurso argumentativo e discurso narrativo
2. Motivación da proba.
3. Concepcións da proba xudicial.
4. A inducción como racionalidad do procedemento probatorio.
5. Valoración da proba e estándares de proba.
6. Institucionalización e límites á averiguación da verdade.
7. En particular, a regra de exclusión da proba ilícita

TEMA 8. ASPECTOS PRAGMÁTICOS DA ARGUMENTACIÓN

1. O xiro pragmático
2. A tópica
 - 2.1. A tópica na Antigüedad. Aristóteles e Cicerón
 - 2.2. A tópica xurídica. Th. Viehweg
 - 2.3. A inventio: aspectos técnicos. Os topoi no discurso retórico ou dialéctico.
3. Do estilo
 - 3.1. Noción
 - 3.2. Os transcendentais
 - 3.2. Teoría da elegantia. A elegantia iuris
 - 3.3. Características técnicas
 - 3.3.1. Axilidade
 - 3.3.2. Adecuación
 - 3.3.3. Corrección
 - 3.3.4. Flexibilidade
 - 3.3.5. Veracidade
 - 3.4. Comunicación non verbal
 - 3.4.1. Postura
 - 3.4.2. Gestualidad
 - 3.4.3. Mirada
 - 3.4.4. Silencios
 - 3.5. Algúns condicionantes típicos
 - 3.6. O sublime
4. A retórica
 - 4.1. Noción e xustificación
 - 4.2. Breve aproximación histórica
 - 4.3. Tipos de oratoria
 - 4.4. Resortes xerais
 - 4.5. Na tribuna. Aspectos técnicos da oratoria
 - 4.5.1. Fases do discurso
 - a. Invención
 - b. Disposición
 - c. Elocución
 - d. Memoria
 - e. Acción
 - 4.5.2. Algúns recursos retóricos
 - 4.6. Retórica e parresía
5. A dialéctica
 - 5.1. Dialéctica ou erística
 - 5.2. A dialéctica como procedemento
 - 5.3. Sobre a area. O debate: aspectos técnicos
 - 5.3.1. Noción de debate, tipos e roles
 - 5.3.2. Construción de liñas argumentais
 - 5.3.2. Destrución de liñas argumentais. As falacias
 - 5.3.3. Estratexias de debate

TEMA 9. ARGUMENTACIÓN E VIDA PÚBLICA. SOBRE A CRISE ACTUAL DA DEMOCRACIA

1. Democracia e argumentación. Da polis grega á «telecracia»
2. A «infocracia» e o novo réxime da información. O «smartphone»
3. O fin da acción comunicativa e a fragmentación da sociedade
4. A racionalidade dixital. Argumentos fronte a algoritmos

Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A6 C4 C6 C8	13	19.5	32.5
Document analysis	A3 A4 A10 A11 B8 B2 B3	0	23	23
Objective test	B7 B4 B5 C1	2	20.5	22.5
Seminar	A8 A9 A12 A15 B9	13	19.5	32.5
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Terán un carácter introductorio e de recapitulación aos grandes bloques temáticos da materia. Esta actividade relaciónase especificamente coas competencias A3, A4, A8 e a totalidade dos resultados de aprendizaxe pretendidos.
Document analysis	A comprobación das aproximacións teóricas e a identificación e estudo dos principais problemas relacionados coa interpretación, aplicación e argumentación xurídica esixirán que as/os estudantes analicen argumentacións contidas en textos normativos, jurisprudenciais e, en menor medida, en documentos que conteñan actos xurídico-privados e actos administrativos.
Objective test	A través dela se evaluará a aprendizaxe dos temas explicados e desenvolvidos nas clases maxistras.
Seminar	Como medio para o desenvolvemento de habilidades relacionadas co sentido crítico, a capacidade de expresión oral e a exposición lóxica e ordenada dos argumentos. Os seminarios virarán ao redor dos temas propostos polo profesor ao principio do curso e terán carácter interactivo.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Document analysis	Os estudantes dispoñerán da posibilidade de manter unha sesión de atención personalizada co profesor, tanto para resolver dúbidas como para preparar a sesión de seminario.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Objective test	B7 B4 B5 C1	A proba obxectiva empregárase para avaliar a aprendizaxe dos contidos das clases maxistras e das lecturas. O exame constará de diversas argumentacións que haberá que analizar á luz das preguntas propostas neste.	50
Seminar	A8 A9 A12 A15 B9	A avaliación da participación nas sesións seminario terá en conta a eficacia pragmática, a fluidez expositiva, a habilidade argumentativa, a capacidade de análise das fontes documentais e a avaliación crítica. Tamén se tomará en consideración o dominio dos contidos temáticos e a capacidade de responder as obxeccións ou preguntas expostas. Na sesión ou sesións en que os estudantes actúen como relatores poderanse obter ata 3,5 puntos da cualificación final, en función da calidade da exposición. As intervencións efectuadas nas sesións onde non se actúe como relator/a permitirán obter ata 1,5 puntos da cualificación final, en función dos criterios expostos. O principal criterio de avaliación será a calidade das intervencións, aínda que tamén se terá en conta a frecuencia das intervencións. Alternativamente poderase puntuar neste último concepto a través dos exercicios postos ao dispor na plataforma virtual.	50

Assessment comments

Para

aprobar a materia será preciso obter unha cualificación aprobatoria tanto no exame ou proba obxectiva como na avaliación das actividades prácticas, que se realizará a través do seminario. Dito doutro xeito, non se sumarán as cualificacións obtidas en ambas partes si non se obteñen polo menos 2,5 puntos sobre 5 (5 sobre 10) en cada unha delas. Este réxime, é igualmente aplicable na oportunidade de xullo, en que se manterán os mesmos porcentaxes de cualificación. Con todo, gardarase a parte que eventualmente se aprobou na avaliación ordinaria. No caso de que algún estudante incorra en plaxio nalgún dos exercicios, este será cualificado cun cero. Os estudantes con dispensa terán que facer igualmente o exame final, pero deberán poñerse en contacto co profesor durante as primeiras dúas semanas do curso co fin de efectuar a adaptación da parte de seminario e análise de fontes documentais

Sources of information

Basic	AA VV, Compendio de lóxica, argumentación y retórica, 3.ª ed., Madrid, Trotta, 2016. Atienza, M., Curso de argumentación jurídica, 1.ª ed., Madrid, Trotta, 2019. García Amado, J. A., Razonamiento jurídico y argumentación. Nociones introductorias, 2.ª ed., León, Eolas, 2020. Serna, P. (dir.), De la argumentación a la hermenéutica, 2ª ed., Granada, Comares, 2005. Bermúdez, M.; Lucena, J., Manual de debate, Madrid, Berenice, 2019.
Complementary	A. Aarnio, Lo racional como razonable, Madrid, Centro de Estudios Constitucionales, 1991. R. Alexy, Teoría de la argumentación jurídica, Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2018. K. Larenz, Metodología de la Ciencia del Derecho, Barcelona, Ariel, (trad. de la 4ª edición alemana), 2010. Ch. Perelman y L. Olbrechts-Tyteca, Tratado de la argumentación, Madrid, Gredos, 2016. Ch. Perelman, La lógica jurídica y la nueva retórica, Madrid, Civitas, 1988. J. Ferrer Beltrán, Prueba y verdad en el derecho, Madrid, Marcial Pons, 2008. M. Gascón Abellán, Los hechos en el derecho. Bases argumentales de la prueba, Madrid, Marcial Pons, 2010. M. Gascón Abellán y García Figueroa, La argumentación en el derecho, Lima, Palestra, 2017. García Amado, J.A., Teorías de la tópica jurídica, Lima, Palestra, 2018. Toye, R., Rhetoric. A Very Short Introduction, Oxford, Oxford Univ. Press, 2013. Toulmin, S., Los usos de la argumentación, Madrid, Marcial Pons, 2019. Han, B.-Ch., Infocracia. La digitalización y la crisis de la democracia, Barcelona, Taurus, 2022.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Constitutional Law: Sources of Law and Fundamental Rights/612G01003
 Oral and Written Communication/612G01004
 Jurisprudence/612G01006
 Criminal Law: General /612G01010
 Constitution and Judiciary/612G01014
 European Administrative Law/612G01015
 Obligations and Tort Law/612G01016
 Philosophy of Law/612G01026
 Property Law/612G01027
 Criminal Proceedings/612G01028

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Final Dissertation/612G01031
 Civil Procedure/612G01033

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.